

Loop geen onnodig risico

Consumenteninformatie van de AFM en het Nibud

Verstandig Lenen

 AFM
Autoriteit Financiële Markten

Een lening kan soms uitkomst bieden. Maar geld lenen kan ook voor problemen zorgen. In deze folder van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) lees je waar je op moet letten voordat je een lening afsluit.

Wat doet het Nibud?

Het Nibud is een onafhankelijke stichting die consumenten helpt om grip te krijgen op hun geld. Het Nibud helpt je om inzicht te krijgen in je geldzaken. Ook helpt het Nibud ouders bij de financiële opvoeding van hun kinderen. Dat alles via www.nibud.nl, brochures, boeken, nieuwsbrieven en per telefoon.

Wat doet de AFM?

De AFM is onafhankelijk en controleert ondernemingen die actief zijn in sparen, lenen, beleggen, verzekeren en pensioenen. De AFM let er op of financiële ondernemingen en pensioenuitvoerders hun klanten goed behandelen en juist informeren.

De AFM geeft ook adviezen aan het ministerie van Financiën over nieuwe wetten en regels. Bij de AFM kun je onafhankelijke informatie krijgen via www.afm.nl, folders, nieuwsbrieven en het Meldpunt Financiële Markten.

Stap 1

Bekijk of een lening in je budget past

Lenen kost geld. Wie leent, betaalt rente en aflossing. Daardoor houd je minder geld over voor je andere uitgaven. **Maak voordat je gaat lenen een begroting van al je inkomsten en uitgaven.** Gebruik daarvoor het Persoonlijk Budgetadvies op www.nibud.nl. Zo weet je welk bedrag overblijft om een nieuwe lening en de bijkomende kosten te betalen. Je kunt ook de **Risicometer Lenen van het Nibud** invullen. Deze rekentool laat zien of een lening binnen jouw budget past.

Sparen is voordeliger dan lenen, omdat je rente ontvangt in plaats van betaalt. Kies dus voor sparen als je de mogelijkheid hebt. Vooral als je iets wilt kopen waar je kort plezier van hebt, bijvoorbeeld een vakantie.

Alle leningen worden gemeld bij het Bureau Krediet Registratie (BKR).

Het BKR bewaart je gegevens tot vijf jaar nadat je leningen zijn terugbetaald. Dit kan gevolgen hebben voor bijvoorbeeld het verkrijgen van een hypotheek. Hoe hoger je lening, hoe minder je later kunt lenen voor een huis. Wil je weten hoe je geregistreerd staat bij het BKR? Je kunt je gegevens tegen betaling opvragen bij iedere bank in Nederland, ook als je daar geen klant bent. Ook kun je op afspraak je gegevens ophalen bij het BKR in Tiel.

Stap 2

Zoek en lees alle informatie

Weet je voldoende over lenen?

Test je kennis op www.weetwatjeweet.nl. Voordat je een lening afsluit moet je van de kredietaanbieder of bemiddelaar een standaardformulier krijgen met informatie over jouw verplichtingen, de kredietvoorwaarden en het bedrag dat je terug moet betalen.

Vraag minimaal twee offertes op bij verschillende aanbieders. Dan kun je de voorwaarden goed met elkaar vergelijken. Lees ook altijd de kleine lettertjes. Let bij het vergelijken op:

- **De looptijd van de lening.** Wanneer is de lening afbetaald?
- **De debetrentevoet** Dat is het rentepercentage op jaarbasis.
- **Het jaarlijkse kostenpercentage.** Dat is het rentepercentage op jaarbasis inclusief alle andere kosten die je moet betalen voor de lening. Bijvoorbeeld de kosten voor een verplichte betaalrekening. Er geldt een wettelijke maximale rente. Kijk voor het actuele percentage op www.rijksoverheid.nl.

Er geldt nog geen maximum voor het jaarlijkse kostenpercentage.

- **Het totaal te betalen bedrag** Het geleende bedrag plus alle kosten zoals rente, commissie en kosten voor een verzekering. Lees over de verschillende leningen aan het eind van deze folder.

Stap 3

Kies de juiste lening en aanbieder

Neem genoeg tijd voordat je een lening kiest. Sluit nooit direct een lening af na het ontvangen van de offerte. De meeste mensen nemen minimaal drie dagen de tijd. Informeer of de aanbieder een **vergunning** van de AFM heeft om leningen te verstrekken. Of controleer het zelf op www.afm.nl/registers.

Gemeentelijke kredietbanken vormen een uitzondering. Deze banken vallen meestal niet onder het toezicht van de AFM.

Bij sommige leningen kun je een verzekering afsluiten. **Je mag zelf bepalen bij wie je een verzekering afsluit.** Dat hoeft niet de aanbieder van de lening te zijn.

Soms betaal je alle **verzekeringspremies** voor de gehele looptijd van de lening vooraf **in één keer**. Dit heet een **koopsom**. Los je de lening eerder af? Dan loopt je verzekering onnodig door. Als de koopsom wordt betaald uit de lening dan wordt de lening hoger.

De adviseur mag geen kosten vragen voor het adviseren van de lening.

Hiervoor ontvangt hij een vergoeding van de kredietverstrekker. De adviseur mag wel kosten vragen voor het adviseren van verzekeringen die je naast een lening kunt afsluiten.

Stap 4

Controleer eerst alle stappen

Denk goed na voordat je een contract tekent. Laat je niet onder druk zetten. Loop alle stappen nog eens rustig na.

Vragen die je jezelf kunt stellen:

- Weet ik zeker dat de lening binnen mijn budget past?
- Welk bedrag kan ik maandelijks missen om de kosten van een lening (aflossing + rente) te betalen?
- Uit welke soorten leningen kan ik kiezen?
- Heb ik verschillende leningen met elkaar vergeleken?
- Ken ik de voorwaarden en de totale kosten van de lening die ik kies?
- Zijn er extra kosten, bijvoorbeeld voor een verplichte verzekering?
- Mag ik de lening vervroegd aflossen en moet ik daar kosten voor betalen?
- Heeft de aanbieder of bemiddelaar een vergunning om leningen te mogen aanbieden?

Heb je nog vragen over een lening?
Bel dan de aanbieder of bemiddelaar.

Stap 5

Heb je een klacht, neem contact op

Heb je klachten over een kredietaanbieder of bemiddelaar?

Schrijf een brief naar de kredietaanbieder of bemiddelaar. Meld de klacht ook aan het Meldpunt Financiële Markten van de AFM. De AFM kan niet voor jou bemiddelen. Daarvoor moet je naar het Klachteninstituut Financiële Dienstverleners (Kifid) of naar de rechter. De AFM kan besluiten om te onderzoeken of de kredietaanbieder of bemiddelaar de regels heeft overtreden. Als het nodig is, kan de AFM met de onderneming gaan praten, een boete opleggen of de vergunning intrekken. Lees ook de AFM folder 'Een financiële klacht?'.

Heb je problemen met het afbetalen van de lening? Kijk op www.nibud.nl/persoonlijkbudgetadvies.

Maak een overzicht van je inkomsten en uitgaven en kijk of je kunt besparen. Op www.zelfjeschuldenregelen.nl lees je hoe je betalingsproblemen kunt aanpakken. Je kunt ook naar de afdeling Sociale Zaken in jouw gemeente of naar de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK). Zij kunnen je informeren over schuldhulpverlening.

Welke soorten leningen zijn er?

De meest voorkomende leningen zijn:

Persoonlijke lening: je bespreekt vooraf de looptijd van de lening, de hoogte van de rente en de totale kosten. Je kunt niet opnieuw geld opnemen, ook al is een deel van de lening terugbetaald.

Doorlopend krediet: je leent tot een afgesproken bedrag (de kredietlimiet). Er is geen vaste looptijd en de rente is variabel. Als je de lening aflost kun je opnieuw geld opnemen tot het afgesproken bedrag.

Bij leningen krijg je het geld niet altijd rechtstreeks. **Je hebt ook een lening als je iets aanschaft wat je later of in termijnen betaalt.** Bijvoorbeeld een postorderkrediet, een autokrediet, betalen met een winkelpas of met een creditcard. Vaak betaal je hier een hoge rente voor.

Geoorloofde debetstand (roodstand): Je hebt ook een lening als je meer geld kunt opnemen dan het bedrag dat op je rekening staat. Vaak betaal je hier een hoge rente voor.

Studielening van de overheid: Je leent bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO-IB groep) Studieleningen worden niet geregistreerd bij het BKR. De lening moet je in maximaal vijftien jaar aflossen. Je begint met aflossen twee kalender jaren na het beëindigen van je studie. Je betaalt minder rente als je eerder begint met aflossen.

Handige telefoonnummers en adressen

Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

www.duo.nl | 050 599 77 55

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid)

Postbus 93257 | 2509 AG Den Haag

www.kifid.nl | 070 - 333 89 99

Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud)

www.nibud.nl | www.nibud.nl/risicometerlenen |

www.zelfjeschuldenregelen.nl | www.nibud.nl/winkel |

0800 221 21 21 (gratis)

De Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK)

info@nvvk.eu | www.nvvk.eu | 070 384 72 50

Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR)

www.bkr.nl | 0900 257 84 35 (€ 0,15 per minuut)

Autoriteit Financiële Markten (AFM) | Meldpunt Financiële Markten

Postbus 11723 | 1001 GS Amsterdam | info@afm.nl | www.afm.nl

www.weetwatjeweet.nl | 0900 540 05 40 (€ 0,05 per minuut)

Wij hebben deze folder met zorg geschreven. De informatie wordt vrijblijvend verstrekt. De AFM en het Nibud kunnen niet garanderen dat de informatie compleet of actueel is. Je kunt aan deze informatie geen rechten ontlenen. De AFM en het Nibud zijn niet aansprakelijk voor de gevolgen van het gebruik van deze informatie.

April 2011

